

Gerebro og restaureringen i 2011.

Gerebro er en af Danmarks ældste landevejsbroer. Den er bygget af granitstensplanker og kan stadigvæk ses frit i landskabet som en af de mest velbevarede broer i Danmark.

Broen går over Maglemose Å, tidligere kaldt Gere Å. Åen afvander områderne ved Maglemosen mellem Ågerup og Soderup, Kildemosen øst for Ågerup, og Himmelev ved Trekroner området. Kildemose Å og Himmelev Bæk løber ud i Maglemose Å.

Der er indhugget to årstal på den vestlige granitstens planke, der spænder over åen, nemlig 1771 og 1919. Mange tror derfor, at broen blev bygget i år 1771. Men Gerebros historie går længere tilbage, da det fremgår af oplysninger fra Kulturarvstyrelsen (KUAS SB 76), at der er registreret et anlæg, en bro, fra 1661 (med journalnr. A.208/69). Der foreligger desuden en oplysning fra Roskildegård Lens regnskab fra år 1604-05 om en udgift til tømmer til "Gierderups brou" på landevejen mellem Roskilde og Fredensborg. (Kilde: Alex Wittendorff Alvej og Kongevej, 1973, side 234).

Det er dog usikkert, om denne oplysning er møntet på en bro over Hove å, der løber lige nord for Gerdrup, se vejforløbet på kortet, eller den er møntet på Gerebroen, ca. 1 km. syd for landsbyen.

I 1931 blev vejen derfor forlagt til den nuværende Frederiksborgvej, tidligere kaldt hovedvej 6. I dag kan vi glæde os over synet af den gamlebro fra vejen, især når vi kommer nordfra. Broen ligger i ensom majestæt: ca. 100 meter inde på marken mod øst, lidt nord for gartneriet Bo Grønti Lille Valby.

Da Kulturarvstyrelsen (KUAS), der er en styrelse under Kulturministeriet, overtog den 1. januar 2002 ansvaret for bevarelse og vedligeholdelse af bl.a. Danmarks fortidsminder, herunder broanlæg, kom der nye regler og strategier og mindre bevillinger, hvilket betød, at der skulle tænkes nye tanker. Den første kontakt til KUAS og Roskilde Kommune blev skabt i februar 2008. Det er kommunen, der står for den almindelige løbende vedligeholdelse af Gerebro, men da broen var under stærkt forfald, skulle der mere til end blot en almindelig vedligeholdelse. Der var tale om en omfattende renovering. Derfor blev KUAS kontakten for planlægning af det videre forløb for renovering af broen, men alt tager sin tid, især når der er tale om en ung organisation, hvilket var tilfældet i KUAS. Journalist Lars Kimer fra Dagbladet i Roskilde, som startede dialogen til kommunen og KUAS, kontaktede herefter et par medlemmer i Egnshistorisk Forening i Gundsø, nemlig Inger Nonboe Hansen og Ib Nielsen.

Der blev aftalt en åstedsforsretning på Gerebro en kold decemberdag i 2009, hvor 3 frysende personer drøftede broens fremtid og hvorledes sagen skulle gribes an. Det blev aftalt, at Ib Nielsen skulle kontakte Teknik- og Miljøafdelingen i Roskilde Kommune, hvor Nora Salling blev orienteret om vores intentioner med Gerebro. Efter en kort samtale bevilligede Nora Salling 10.000 kr. til renoveringsprojektet, hvorved økonomien var på plads. Herefter blev bevaringsafdelingen hos KUAS kontaktet, og projektet blev forelagt arkitekt Kjeld Borch Vesth, som var særdeles positiv over for vores tiltag. Danmarks Naturfredningsforening donerede også 10.000 kr. til projektet, og desuden modtog vi tilsagn fra Grøn Partnerskab på 9.000 kr., så det samlede økonomiske tilsagn var på i alt 29.000 kr. Allerede den 14. januar 2010 blev det næste åstedsmøde afholdt. Vi var 10 personer tilstede, fra KUAS arkitekterne Kjeld Borch Vesth og Jørgen Frandsen, fra Roskilde Kommune Nora Salling, fra Egnshistorisk Forening i Gundsø Inger Nonboe Hansen, Christian Sørensen, Poul Boelt, Robert Tinghøj Hansen og Ib Nielsen, og fra Danmarks Naturfredningsforening Jørn Borggren og Henning Smidt.

Følgende punkter blev drøftet, og i nogle tilfælde aftalt, nemlig:

- 1) Ejerforholdene af arealerne omkring broen og tinglysningen af broen.
- 2) Rydning af træer og buske omkring broen.
- 3) Renovering af jerngelænderne.
- 4) Renovering af de hjørnepullerter.
- 5) Renovering af selve broen.
- 6) Økonomi og slutteligt
- 7) eventuelt, hvor vi fik en god drøftelse om det videre forløb.

Tanken var, at arbejdet i størst mulig udstrækning skulle udføres af frivillig arbejdskraft fra de involverede parter.

I slutningen af april måned 2010, da frosten havde forladt jorden, og vandet var faldet lidt i åen, startede vi det første arbejdsmøde. Træer og buske og andet kratværk blev fældet og fliset ved hjælp af frivillig arbejdskraft, så der var frit udsyn omkring broen og fra Frederiksborgvej

Først i juni blev der igen indkaldt til et arbejdsmøde, hvor bl.a. Kjeld Borch Vesth fra KUAS deltog. Ud fra et arbejdsoplæg og de frivilliges erhvervsbaggrund blev der givet grønt lys for, at projektstyringen kunne ske uden løbende involvering fra KUAS side, hvilket var en stor cadeau til de frivillige, så Egnshistorisk Forening i Gundsø var frit stillet i det videre renoveringsforløb. Hvilken tillid til en gruppe frivillige, hvoraf de fleste var folkepensionister.

De sidste opgaver på broen blev udført inden den store reception den 19. maj 2011, hvor broen blev genindviet med ca. 85 deltagende gæster. Borgmester Poul Lindor Nielsen takkede for renoveringen og tilbageleveringen til kommunen. Det var første gang, at borgmesteren i sin karriere havde modtaget en bro. Danmarks Naturfredningsforening var primusmotor for skiltningen, hvilket kan ses, når man kører ind ad Skovvejen ved Frederiksborgvej 420. Man kan køre helt hen til broen og parkere på selve broen, nyde stilheden og betragte den smukke bro fra 1661.

Den er et besøg værd.